

Presstopp nästa Boteblad 22/11

Ulla Bolin har alltid varit intresserad av naturen

SIDAN 18

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Macken i Undrom har fått en ny hyresgäst

SIDAN 10

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars och Mona Söderström älskar sina jobb

SIDAN 12

Botebladet

HÖSTEN 2004

Ansvarig utgivare: Boteåparlamentet

Gålsjö firade 300 år i mitten av augusti

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Dan Stenström & Oskar Brattfeldt var drängar. SIDAN 3

Frank Lygdman återvände till livet

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Frank förflyttar sig med hjälp av färdtjänsten. SIDAN 14

Hundrastrecket passerat för Psalmtoppen

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Thylle och hans Lommra kämpar vidare. SIDAN 16

Övrigt innehåll:

	Sidan
Anslagstavlan & Annonser	39
Arga Gubben och Arne	35, 36
Botaton	31
Botekrysset	37
Boteå Filmstudio	38
Boteåparlamentet	21
Boule- & kubbmästerskap	24, 31
Filadelfia	34
Gamla hus i Boteå	32
Gålsjölägret	30
Kalknäs skola	20
Receptet	36

LÅT BIBLIOTEKET FÅ BLI KVAR!!!

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Dagarna för biblioteket i Undrom är räknade

Filialföreståndare Inga-Maj Höglund är chockad och helt oförstående över varför man vill lägga ned det kanske finaste kommundelsbiblioteket i hela kommunen.

Kommunen planerar att köra över Boteåborna

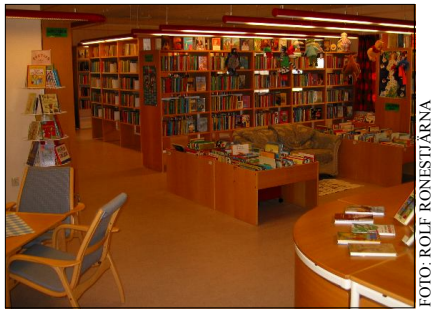

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Den här synen kan vara ett minne blott om kommunstyrelsen och kommunbiblioteket får som man vill. Tanken är att kommundelsbiblioteket istället ska ersättas med en bokbuss. SIDAN 8

Blåklockans förskola flyttar till Kalknäs

De två verksamheterna blir nu en

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

SIDAN 6

SIDAN 27: SKATEBOARDRAMP ÄR PÅ GÅNG I UNDROM

Sidan 26: Strandprojektet i Undrom går in i sin slutfas

LEDAREN

Välkommen att ta del av ännu ett nummer av Botebladet! Hoppas som alltid att tidningen kommer att ge Dig några timmars positiv läsning.

Trots det trauma som bygden just nu upplever, gäller det nog trots allt att försöka ta vara på och glädjas åt det positiva som ändå finns i vår bygd. Vi har ju framför allt varandra! Det är alltid svårt att mista det som man håller av och har kärt, men vi får ändå hoppas och tro att all den smärta som bygd och människor upplever just nu, förhoppningsvis handlar om födslovärkar för något nytt och hoppfullt.

Vi beklagar att antalet nummer av bladet minskar, men ser det som ett måste för att tidningen ska fortsätta att ges ut med nuvarande utseende och innehåll. Nytt för detta nummer är att ett pris delas ut till vinnaren av Botekrysset.

Fortsätt att tipsa redaktionen om sånt som är på gång. Vi som redaktion gör allt vi kan för att kunna täcka upp de evenemang som äger rum i bygden, men vi ser gärna att Du som läsare även drar Ditt strå till stacken. Låna gärna Boteåparlamentets digitalkamera (finns hos Erik Sundberg) om Ni vill redovisa nåt från Er förening eller sammankomst.

Som vanligt kan vi inte vädja tillräckligt till våra läsare om att lämna in artiklar, evenemangstips och information till redaktionen i god tid innan presstopp. Det som kommer in efter presstopp tas in i mån av tid och plats.

Bidrag tas helst emot via mail, diskett eller CD-rom. Maskinskriven text går även bra i nödfall. Mailadressen är som tidigare **botebladet@ronestar.nu**

Nästa nummer av Botebladet kommer ut vecka 48-49 och sträcker sig april månad ut.

Ha en riktigt fin höst och väl mött på alla de satsningar som bygden har att erbjuda!

Rolf Ronestjärna, chefredaktör

Kontakta gärna oss i redaktionen:
Rolf Ronestjärna 0612-601 21
Viveca Svedjeland-Nottberg 0612-603 31
Jan Eklund 0612-630 14
Erik Sundberg 0612-603 05

PRESSTOPP
NÄSTA BOTEBLAD
måndagen den 22/11 2004
Notera detta datum
i Din planering!

Signerat

Min största rädsla är att jag inte ska få säga min åsikt, att jag någon gång ska bli så tystad att jag inte längre säger vad jag tycker. Och att jag inte får möjlighet att agera när jag tycker att något är fel. Vi lever i ett land där vi har alla möjligheter att försöka säga ifrån när saker är fel. När beslut fattas som inte kan vara rätt så har vi möjlighet att säga ifrån, vi har inte bara möjlighet vi har nästan en skyldighet. Och jag är så tacksam.

Den, enligt min åsikt, alldeles underbare Jonas Gardell sjunger om att vi inte ska bli som fiskar, som sprattlar och rycker lite men som inte skriker. Det är så barmhärtigt för fiskaren eftersom fisken inte håller på och besvärar genom att skrika. Skriket är sedan födseln vårt sätt att protestera. Kanske med åren vårt skrik blir mer sofistikerat och tydligare men faran är också att det tystnar. Jag tror inte på att jag någonsin kan säga att jag har ryggen fri, jag tror att jag har ett ansvar över allt jag gör men även över det som jag inte gör. Om jag inte protesterar så har jag ett ansvar över det också. Jag tror att den känslan över rätt och fel och över viljan att protestera och hävda vår rätt är nedlagd i oss alla av Gud. Han har lagt ner i oss en förståelse av vad som är rätt och över vilken väg vi ska ta. Men vi kan alla låta bli att lyssna på vårt inre, av rädsla för att göra bort sig eller över rädslan att kanske ha fel. Jag har ofta den känslan och rädslan över att jag inte ska bli tagen på allvar utan bli betraktad som en Don Quijote som slåss mot väderkvarnar. En flicka ska vara tyst och snäll och trevlig att ha i möblerade rum för att citera Gardell. Särskilt i tvister mot dem som har mer makt, är det lätt att få känslan av att de klappar lite överlägset på huvudet och tycker att det är en inbillad kamp mot väderkvarnar.

Att jag inte förstår hur komplicerat det är och att det bästa är att överlåta allt på dem, som också då såklart förstår det hela mycket bättre. Men det var många som såg ner på den lilla pojken David när han ville ta sig an jätten Goliat. Det alldeles underbara i den historien, förutom att Gud hjälper oss alla, är att allt det handlar om är rätt sten och klockren träff så ramlar även den som ser större ut. Det är i alla fall min tröst här i livet.

Marie Granholm

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Tvättbestyr för Amanda Bergström-Zetterblom, Ida Mikaelsson och Viveca Svensson-Sellin.

Erik Rinman, Gålsjös siste brukspatron.

Tre hundra år passerade i revy på Gålsjö bruk

Mycket lyckat 300-årsjubileum för Gålsjö bruk

Helgen den 15-18 augusti firade *Gålsjö bruk* sitt 300-årsjubileum. Det blev ett fullspäckat veckoslut med en stor mängd av aktiviteter och även besökare.

Jubileumshelgen inleddes på fredagseftermiddagen med en sångkurs med folksångerskan *Ulrika Bodén* och tonsättaren *Karin Rehnqvist*. Kursen och hela jubileumsfirandet avslutades med en konsert på söndagseftermiddagen.

På fredagen invigdes även själva jubileumet och fortsatte därefter med en polskedanskurs med *Catarina Edén* och *Henning Högberg*.

Forts. nästa sida

FOTO: CALLE HANSSON

Gårdssmeden Lars-Erik Larsson fick besök av landshövding Gerhard Larsson.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Den gamla spinnrocken snurrade.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mikael Holmsten höll sig för pannan.

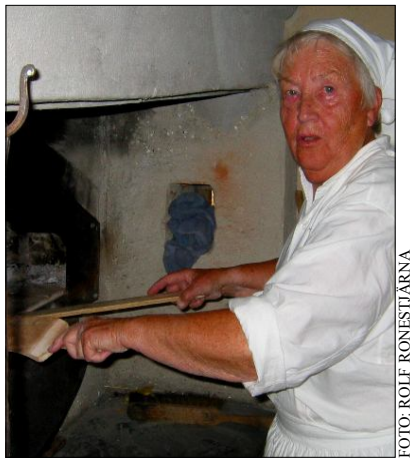

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

I bagarstugan bakades det tunnbröd.

På kvällen hölls en stor jubileumsmiddag på herrgården för speciellt inbjudna gäster. Den främste av dessa, tillsammans med brukspatron själv (spelad av *Stefan Brattfeldt*), torde ha varit landshövding *Gerhard Larsson*. På kvällen anordnades en uppskattad 1700-tals mässa i kapellet.

Lördagen var jubileumshelgens stora dag och lockade en hel del besökare, som fick möjlighet att ta del utav varierat programutbud samt omfattande försäljning längs bruksgatan.

I smedjan tjänstgör *Lars-Erik Larsson*, *Emma Nilsdotter* och *Lennart Johansson*. *”I går kväll var landshövdingen på besök i smedjan och jag lyckades att få honom att prova att smida”*, berättar gårdssmeden *Lars-Erik Larsson* förnöjt samtidigt som han torkar svetten ur pannan.

I bagarstugan strax bredvid är det tunnbrödsbakning på gång och nedifrån bron hörs gälla skratt när brukets tvätterskor *Ida Mikaelsson*, *Amanda Bergström-Zetterblom* och *Viveca Svensson- Sellin*, stående i det iskalla vattnet, demonstrerar gammaldags tvättkonst.

Men titta! Är det inte gamle brukspatron som är ute och åker med familjen!? Jovisst, är det det! Den tidsenligt klädda patronfamiljen, bestående av patron *Stefan,* patronessan *Eva* och patronsonen *Albin Brattfeldt*, passerar förbi längs bruksgatan, ståndsmässigt skjutsade av den stolte drängen *Anders Bodin*.

Utöver dessa tilldragelser visas även djurskötsel, lieslåtter och ved- och vattenbärning upp. Dessutom ska även farmor rymma under dagen. Vems farmor det handlade om och hur det hela avlöpte förtäljer dock inte historien. Förhoppningsvis kommer dock framtiden att visa detta. Varför inte på nästa jubileum!?

På kvällen hölls en magisk grillfest vid sjön och jubileumet avslutades på söndagen med den nämnda konserten och ytterligare insatser av de många frivilliga, som ställt upp ideellt under jubileumsdagarna.

Av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lars-Erik Larsson tillsammans med Lennart & Alfred Johansson .

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Hermine Sundberg, Gerd Öberg och Inga Bodin i månglartagen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Boteåtjejerna Maria Norgren och Sofie Mothander i tidstypisk klädsel.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kristina Åslund poserar glatt framför utställningen om Gnistor.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Patronfamiljen Stefan, Eva och Albin Brattfeldt tillsammans med kusken Anders Bodin.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Pigan Cecilia Mothander stannar till.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Brukets husmor Åsa Fredriksson.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Fattig-Hans Persson, Smed-Mona Bentsen och Lus-Jonas Sidenmark.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Med självklarhet personifierade Erik Hansson, Stieg Johansson och Calle Hansson gångna tiders fattighjon.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Britt-Marie Kristoffersson, Lilly Andersson, Ulla Assergård, Catarina Kristoffersson och Marie-Louise Andersson.

Blåklockans förskola sålt - Verksamheten flyttas till Kalknäs skola

Stor omställning för båda parter när de två verksamheterna ska bli en

I cirka fem år har personalen på *Blåklockans förskola* i *Undrom* känt till att lokalens dagar har varit räknade och att verksamheten varit planerad att flyttas till *Kalknäs skola* i mån av plats där. Trots det kom det som en chock när man, via en införd annons i *Tidningen Ångermanland*, fick besked om att huset var ute för försäljning. Personligt besked fick personalen först den 18/8, ett besked som innebär att flytten till *Kalknäs* ska ha skett före den 1/11. *”Det kom lite hastigt på. Det var sagt att vi skulle få lite längre tid på oss”*, suckar *Britt-Marie Kristoffersson*, som varit på *Blåklockan* i 17 år. *”Det finns många frågetecken och väldigt knapphändig information om hur allt ska gå till och hur det kommer att bli”*, fyller *Catarina Kristoffersson* i. Så här långt har man t ex inte sett till några siffror på hur mycket flytten till *Kalknäs* kommer att spara för kommunen. En hel del anpassningar, både när det gäller ute- och innemiljön kommer dessutom att behöva göras. Bl a måste någon form av inhägnad sättas upp.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Elin Sundberg trivs storligen i gungställningen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lilla Kerstin Landberg smörjer sitt kråss.

Idag är det 24 barn inhysta på *Blåklockans förskola*. Upptagningsområde är *Undrom-Överlännäs*, men man har även hand om fyra barn från *Styrnäs*.

Blåklockans personal inser att det både finns för- och nackdelar med flytten. *Catarina Kristoffersson*, som varit på *Blåklockan* i tio år, känner sig lite delad: *”Det är svårt att veta var det hela kommer att landa nånstans, men det blir säkert bra. Risken finns dock att flytten inte blir riktigt genomtänkt när allt måste gå så fort.” ”Samordningen mellan personal kommer säkert att innebära mycket positivt, t ex vid rutiner för öppnings- och stängningsdags”*, tillägger *Marie-Louise Andersson*,

som jobbat på *Blåklockan* i 7½ år. Samtidigt känner alla det som om man faktiskt puttar iväg *Fritids* från deras nuvarande lokaler.

Barnen överlag ser dock odelat positivt på flytten och tycker att det ska bli spännande att komma upp till *Kalknäs* och de ser samtidigt fram emot att få sammanstråla med sina äldre kompisar där.

”Trots allt blir det nog ganska bra för barnen med bl a bättre tillgång till gymnastikhallen. Kökssidan blir ju framförallt bättre!”, summerar *Ulla Assergård*, som i sin tur varit på *Blåklockan* sedan 1997, i ett försök att åtminstone se nåt positivt med det hela.

Av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lilly Andersson har sedan sju år tillbaka haft fullt upp i köket.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Theo Strömberg tar sig gärna en liten promenad på gården.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

En av Blåklockebarnens favoritsysselsättningar är att åka buss på bänkarna på gårdens baksida.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Inga-Maj Höglund är mycket besviken på hur nedläggningen av biblioteket i Undrom har skötts.

Ilska och besvikelse bland Botebor na när biblioteket läggs ned

Vad tycker Du om att biblioteket ska läggas ned?

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Fredrik Åslund, elev: -Hur ska jag nu klara mej, jag som läser ut en bok på tio dar!?

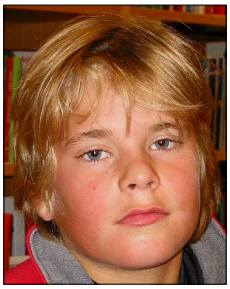

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Albin Brattfeldt, elev: -Det är inte alls bra!

Alla berörda parter känner sig totalt överkörda

Det jäser av besvikelse och ilska bland Botebygdens invånare. Orsaken är på det sätt som man anser att kommunens folkvalda representanter har agerat i frågan *Blåklockans* flytt till *Kalknäs skola*. Personalen på båda ställen känner sig nämligen totalt överkörda och man tycker sig inte ha fått tillräckligt med tid till att planera och genomföra den aktuella förändringen i verksamheten.

Inte nog med det! Effekten av att de båda verksamheterna blir till en medför drastiska förändringar för hela bygden, i det att kommundelsbiblioteket i *Undrom* kommer att tvingas upphöra med sin verksamhet eftersom lokalerna inte längre kommer att räcka till.

Inga-Maj Höglund, som varit filialföreståndare på biblioteket i *Undrom* i elva år, är oerhört besviken över hur ärendet har skötts. *”Beskedet kom som en chock och alla blev fullständigt tagna på sängen, eftersom en nedläggning av biblioteket absolut inte varit på tapeten”*, försäkrar hon. *”Vi har visserligen vetat om att Blåklockans förskola varit på gång hit i framtiden och vi har haft löfte om att få bilda en arbetsgrupp för att på bästa sätt lösa Blåklockans flytt hit. Men allt måste tydligen gå så oerhört fort!”*, fortsätter hon. Tidsperspektivet vi talar om har handlat om åtminstone ett år och inte en månad som det nu är frågan om. För senast första veckan i oktober måste nämligen lokalerna vara utrymda, så att de hinner iordningställas till dess att *Blåklockan* måste utrymma sina lokaler. *”Det här är bland det värsta*

som jag har varit med om! Jag har ju varit med om att bygga upp verksamheten här i Undrom och många av dom inköp av böcker, som jag har gjort under åren, har jag gjort med vissa låntagare i åtanke. Det känns så sorgligt att den absolut finaste biblioteksfilialen i hela kommunen kommer att försvinna", suckar Inga-Maj uppgivet.

Kommunbiblioteket i *Sollefteå* har dock inte visat sig vara intresserat av att flytta sin verksamhet till nån annan lokal i *Undrom* utan man ser, i den så hastigt uppkomna situationen, ett gyllene tillfälle att kunna förverkliga det sparkrav som man haft hängande över sig.

I nuläget tyder det mesta på att skolan kommer att kunna behålla en stor del av bibliotekets barnböcker, men som det nu verkar tycks dock Boteåborna i fortsättningen vara hänvisade till huvudbiblioteket i *Sollefteå* eller till den bokbuss som lär komma upp från *Kramfors* var femte vecka. *"Idag kan skolans elever komma in och hämta böcker när helst dom behöver. Hur lätt blir det när det kommer en bokbuss var femte vecka!?"*, undrar *Inga-Maj Höglund*.

Bland många av låntagarna råder det stor förstämning och flera har uttryckt starka reaktioner över beskedet om nedläggning. *"Jag tänker då inte passa nån bokbuss!"*, lär nån ha sagt enligt Inga-Maj. Eleverna på *Kalknäs skola* tillbringar mycket tid i biblioteket och en av dem gjorde sig säkert till tolk för alla genom att uttrycka sig så här: *"Dom får ta vilket rum som helst på hela skolan, bara dom inte tar biblioteket!"*

Boteåparlamentet har, tillsammans med de flesta av bygdens föreningar, överlämnat en skrivelse till beslutsfattarna (se sidan 38). Man ämnar också göra en gemensam uppvaktning hos kommunstyrelsen. Slutligt besked i frågan förväntas tas hos kommunstyrelsen den 22/9.

av Rolf Ronestjärna

Vad tycker Du om att biblioteket ska läggas ned?

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lena Enberg, lärare: -Vi har haft ett nära samarbete med biblioteket och det blir en stor förlust för skolan när det försvinner!

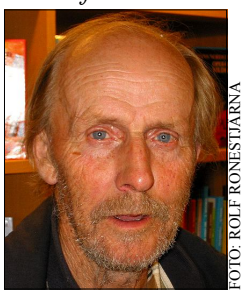

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Stieg Johansson, bybo: -Det är bedrövligt att det ska behöva gå till på det här viset. Och varför måste allting gå så fort!?

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Inga-Maj Höglund kommer bl a att sakna sagostunderna tillsammans med de mindre barnen.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Sedan i slutet av maj månad huserar egne företagaren Michael Sahlén i Mackens lokaler i Undrom.

Macken i Undrom har fått en ny hyresgäst

Michael Sahlén åtar sig alla typer av jobb som har med motorer att göra

Nu är det åter full aktivitet på *Macken* i *Undrom*. Den 28 maj drog nämligen en alldeles ny verksamhet igång där. *Motor & MC experten* heter senaste tillskottet på Undroms företagshimmel och dess ägare lystrar till namnet *Michael Sahlén*.

Michael, som ursprungligen kommer ifrån *Örnsköldsvik*, flyttade 1998 till *Styrnäs* ifrån *Härnösand*, där han jobbat som grävmaskinist i åtta år. Mellan åren 1998-2004 jobbade han som motorcykelförsäljare hos *Custom Center* i *Klockestrand* och under lågsäsongerna fick han möjlighet att vidareutbilda sig i både bil- och motorcykelreparationer. Idag kan han därför titulera sig som MC-elektriker, MC-reparatör, bilelektriker och vanlig elektriker (behöver dock praktik för att få behörighet som elektriker). *”Man måste faktiskt ha en elektrikerutbildning i botten för att överhuvudtaget kunna få bli bilelektriker”*, förtydligar han.

I princip åtar sig Michael alla typer av jobb som har med motorer att göra, alltså inte bara trasiga bilar och motorcyklar. En och annan gräsklippare och motorsåg har han t ex fixat i sommar och nån traktor rullar idag igen tack vare honom. *”Till och med en isborr som lagt av lyckades jag skaka liv i!”*, skrattar han.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Varför inte köpa en motorcykel från Motor & MC experten!?

Det blir även en hel del utryckningar där han får hjälpa både bilister och mc-förare som blivit stående utmed vägen. *”Det är en gåta hur ibland helt främmande människor kan få tag på mej”*, säger Michael och skakar på huvudet. Vid dessa tillfällen är det bara att låsa igen, hänga en skylt på dörren och kasta sig i bilen. Då och då har han även drabbats av ett och annat falskalarm när han t ex fått laga icke fungerande motorcyklar genom att byta en säkring eller hjälpa ägaren att hålla in kopplingshandtaget i samband med att tändningsnyckeln vridits om. Men det är sånt som kan hända och han har inte haft hjärta att ta betalt vid sådana tillfällen.

Utöver reparationsbiten har Michael också en viss försäljning av reservdelar. Olja, filter och tändstift till de flesta bilmärken finns ofta hemma och han tar givetvis hem delar på beställning när så önskas. Dessutom går det även att köpa glass, godis och dricka i den lilla hemtrevliga butiken i byns mitt. *”Målsättningen är givetvis att kunna öka ut butiksdelen allt eftersom”*, delger han.

Michael berättar att tanken att starta eget hela tiden har funnits hos honom och i maj slog alltså hans nya företag upp portarna hos *Macken* i *Undrom*. Jobb har han hittills inte behövt sakna, utan i sommar har han ofta haft uppåt 17 timmars arbetsdag. *”Det har gått oväntat bra och jag har haft fullt upp. Undromsborna har verkligen ställt upp och jag har enbart blivit positivt bemött av alla”*, berömmer Michael tacksamt. Säkert har hans låga timpris varit en av orsakerna till detta.

På många arbeten erbjuder han dessutom fasta priser och Michael delar frikostigt med sig av sina förvärvade kunskaper till *Botebladets* läsekrets när han avslöjar: *”Vad väldigt få känner till är att avfettningsmedel och rost är bästa kompisar. För om man regelbundet avfettar sin nya bil, så kommer den att börja rosta mycket snabbare. Det finns betydligt bättre och skonsammare rengöringsmedel än just avfettning!”*

Som det nu är, hyr han bara lokalerna på prov ett år för att kunna få känna sig för lite. Framtiden får därför utvisa hur det kommer att bli. På kvällarna under juni och juli har han, och den äkta hälften Carina, även provat på att ha serveringsdelen öppen, mycket beroende på att det uttryckts ett önskemål om detta bland bybor. Det är dock osäkert hur det blir med detta till nästa sommar. Visserligen har man haft en och annan stamkund som troget kommit och stödhandlat bl a hamburgare, men intäkterna har inte varit i paritet med den tid och det jobb man fått avsätta. *”Vi får ta oss en funderare när det gäller det. Dessutom krävs i så fall omfattande investeringar för att kunna få ett förnyat tillstånd ifrån Livsmedelsverket”*, konstaterar Michael och försvinner ned med huvudet i ett motorrum.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Micke Sahlén trivs som bäst när han får hålla på och skruva i verkstaden på Macken i Undrom.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

I cirka femton år har Lars och Mona Söderström transporterat barn till och från skolan i Boteå.

Det rullar så sakteliga på hos Undroms Taxi & Buss AB

Lars och Mona Söderström från Kalknäs trivs storligen med sina arbeten

Säger man Lasse och Mona vet alla, både gammal som ung, vad det handlar om. Det officiella namnet på företaget: *Undroms Taxi & Buss AB* behöver man faktiskt inte känna till. Det hela började för mer än femton år sedan när *Lars Söderström*, som under många år rest mycket i jobbet, började tröttna på det och sökte efter någon sysselsättning på hemmaplan. I samma veva höll *Helge Andersson* på att avveckla sin taxiverksamhet. Så efter att ha gått en kurs i *Örebro*, under ca en månad för att komplettera sin behörighet, övertog Lasse taxiföretaget.

Den första bilparken bestod av två stycken Mercedesbilar, med vilka man körde traditionell taxitrafik med passning dygnet runt. 1990 inköptes en folkvagnsbuss som redan gick i skolskjutstrafik. När det avtalet upphörde lämnade man in ett anbud vid nästkommande upphandling. Anbudet antogs och sedan dess har skolskjutsar ingått i verksamheten.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mona och Lars Söderström har dagligen två bussar igång.

På den tiden var upphandlingsperioderna ett år, vilket gjorde alla nyinvesteringar till ett mindre äventyr. Så småningom utökades perioderna successivt till att som idag omfatta fem år med möjlighet till förlängning ytterligare något år. 1996 beslöt man att lämna beställningscentralen för att helt övergå till att köra skolskjutsar. Det är klasserna 0-6

som utgör passagerarunderlaget.

Lasse kör för det mesta en buss i *Sollefteå* med omnejd, där det blir ca 30 mil en vanlig dag. Mona kör den andra bussen i *Boteå* och avverkar ca 5-6 mil per dag. *”Räknar man ut hur många barn vi skjutsar per dag gånger antalet resdagar per år så kommer vi upp i 30 000 –35 000”*, säger Lasse.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Mona Söderström har utvecklat en förtrolig kontakt med barnen.

Att köra taxi är inte bara att förflytta folk från punkt A till punkt B. Det är väldigt mycket en social funktion också. Man får vara med om mycket som rör sina medmänniskor. När man kör taxi så ingår det också i servicen att hjälpa till med av- och påstigning, väskor och så. När man däremot kör skolskjutsarna, ja, då är det ”kan själv” som gäller för passagerarna.

”*Det är alltid nåt som gör att man får skratta varje dag”*, berättar Mona. ” *En gång var det en av dom unga resenärerna som undrade om Lasse aldrig bytte kläder, eftersom han hade samma uniform varje dag.” ”Då fick jag förklara att jag hade flera skjortor och byxor som var alldeles lika”*, skrattar Lasse*.” Men för säkerhets skull brukar jag, efter den händelsen, ibland också klä mej i jeans.”*

”Det är väl så att några barn gärna vill testa gränserna ibland och man kan ju inte räkna med att det skall vara knäpptyst i bussen”, berättar Lars vidare. Men det har inte varit några problem med skadegörelse. När han bytte bort den förra bussen hade den gått 56 000 mil och den enda skavank han kunde hitta var en liten färgfläck på ett säte.

Förutom skolskjutsarna utför man även beställningskörningar. Det blir oftast på helgerna som man då kör mindre sällskap, idrottsföreningar, skolresor och liknande. *”Det är ett väldigt roligt jobb det här. Vanligen brukar folk gå och gruva sej för jobbet när semestern är slut, men vi går mest och längtar att få börja”*, konstaterar Mona till sist.

Av Erik Sundberg

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Johanna Röding, Sara Blomén, Caroline Forsberg och Jeeranut Sriphonkrang är några av de elever på Kalknäs skola i Undrom som Mona Söderström skjutsar till och från skolan varje dag.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Frank Lygdman, som inte vill ha tillbaka sitt gamla liv, ser ljust på framtiden och hoppas kunna gå en dag.

Den ödesdigra natten för fem år sedan förändrade Frank Lygdmans liv

Rehabiliteringen har varit mycket mödosam och svår för honom

Om inte ”om” hade funnits hade *Frank Lygdmans* liv förmodligen sett helt annorlunda ut idag. För då hade han troligtvis inte satt sig i bilen den där olycksaliga kvällen för snart fem år sedan. En biltur som kom att förändra hela hans liv och få omfattande konsekvenser för både honom själv och hans närmaste.

Det är sen kväll, onsdagen den 29 september 1999, när Frank beslutar sig för att ta en provtur med den nyreparerade bilen runt *Boteå*. I höjd med *Altins jordbruk* på *Grillomsvägen* står det en älg mitt på vägen. Frank tvingas tvärbromsa och förlorar strax kontrollen över bilen, som kanar över på motsatt sida och voltar. Dessvärre uppmärksammas inte olyckan av någon och den totaldemolerade bilen upptäcks inte förrän vid halv sju tiden nästa morgon av en förbipasserande, en arbetskamrat till Franks syster Harriet, som är på väg till arbetet.

Även om natten, trots årstiden, är förhållandevis varm blir den lång och mödosam för den svårt skadade Frank. Under troligtvis sju långa timmar kämpar han för sitt liv. Systern Harriet är en av dem som först kontaktas och hon befinner sig strax vid olycksplatsen. När polis och ambulans anländer vid halv åtta tiden är Frank fortfarande vid medvetande och man blir fundersamma när han frågar var de andra två i bilen tagit vägen. En kommentar som leder till spekulationer om att det ursprungligen varit tre personer som färdats i olycksbilen. Något som i sin tur medför att ryktesspridning dras igång i byn. Men Frank har faktiskt färdats alldeles ensam i bilen, men senare berättar han att han under natten haft sällskap av två främlingar, som dock inte lär ha bestått av kött och blod.

Väl inne på sjukhuset konstateras att Frank har mycket svåra yttre och inre skador. Bl a är sjätte kotan i nacken av och levern är svårt skadad. Dessutom är alla småben av i högerbenet och vänsterbenets smalben har gått helt av. Läkarna konstaterar att det är ett under att Frank överhuvudtaget lever och man beslutar sig för att söva ned honom för att genast kunna börja operera. Den första operationen tar över sju timmar. Vartefter tillstöter komplikationer med bl a vatten i hjärtsäcken, blodförgiftning, dub-

belsidig lunginflammation och svåra blödningar. Frank svävar mellan liv och död och hans värden blir allt sämre. Familjen kastas mellan hopp och förtvivlan. Trots att personalen på *Intensivvårdsavdelningen* i *Sollefteå* gör en heroisk insats, tvingas läkarna ändå meddela att hoppet för Frank är helt ute. Man berättar att man planerar att stänga av dialysen, men att man är beredda att vänta ytterligare ett par dagar innan man gör det. På läkarnas tillrådan sitter familjen vid Franks sjukbädd och vakar. *”Den helgen bads det intensivt till Gud i Församlingen och bland många av våra vänner”*, minns Franks mamma Jenni. Mirakulöst stabiliseras också Franks värden över helgen och efter ytterligare en tid börjar livet så sakteliga återvända till hans svaga kropp. Frank förblir dock i princip okontaktbar.

När Frank slutligen vaknar upp ur sin dvala är han totalförlamad och helt blind. Det är i början på februari och, efter intensivvård både i *Sollefteå* och *Umeå*, befinner han sig nu i *Härnösand*. I den stunden har han inget som helst minne av de senaste månadernas händelser och han undrar vad som hänt och varför han varken kan se, tala eller överhuvudtaget röra sig. Det enda han kan röra på är sin tunga. *”Det kändes hemskt att inte kunna röra sej!”*, minns Frank. Men ett minne från medvetslösheten bär han dock med sig än idag. *”Jag minns att jag befann mej på en gräsäng och där mötte jag Jesus. Han sa till mej att jag skulle vara lugn eftersom jag skulle komma att gå igen.”*

När personalen, så skonsamt som möjligt, berättar om vad som hänt blir Frank först oerhört arg. *”Jag kände att jag ville dö när jag blev medveten om vad som hänt”*, berättar han. Ilskan varar i flera veckor. Men plötsligt, utan förvarning, kommer de förlösande tårarna och sköljer bort all ilska och bitterhet och ett inre helande tar sin början i hans liv.

I sammanlagt elva månader vårdas Frank på sjukhus, men den 5 september 2000 skrivs han äntligen ut och flyttar in i en lägenhet på *Storgatan* i *Sollefteå*. Det är en högtidsstund för Frank. *”Jag var så less på sjukhuset och det var skönt att få en egen lägenhet”*, berättar han.

I dag rullar livet på som vanligt för Frank. I princip behöver han dock ständig hjälp av assistenter, med allt ifrån att klä sig, äta och med den personliga hygienen. Genom envis träning har han återfått en viss rörlighet i benen. Armarna har det gått ännu bättre med och han visar stolt att han hjälpligt kan förflytta rullstolen med sina händer. Trots sin situation är *Frank Lygdman* vid förvånansvärt gott mod. *”Jag sätter högre värde på livet idag än före olyckan och jag är mer tillfredsställd med mej själv. Min tro på Gud och Jesus gör att jag orkar kliva upp varje morgon. Utan tron hade jag inte levt idag!”*

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Jenni, Harry och Harriet Lygdman är glada över att Frank ska få åka iväg på specialistbehandling i Stockholm. Landstinget har hittills vägrat att bekosta vistelsen, men resan har nu gjorts möjlig tack vare en gåva från en privatperson.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lennart Thylle Thylander har under åren gjort cirka 150 Psalmtoppsnedslag runt om i landet.

Psalmtoppen fortsätter att samla folk - Passerade hundrastrecket i somras

Den populära Psalmtoppen har arrangerats på Gålsjö bruk sedan 1996

Lennart Thylle Thylanders skapelse, *Psalmtoppen*, har blivit något av ett begrepp runt om i landet och varje sommar vallfärdar busslaster med allsångssugna besökare till våra breddgrader. På flera platser i vårt avlånga land har efterapningar ploppat upp som svampar ur marken, men originalet är ändå det som uppskattas mest av de allra flesta.

Under åtta säsonger har nämligen *Psalmtoppen* fortsatt att fylla kapellet på *Gålsjö bruk* och i somras gick den 100:e *Psalmtoppen* av stapeln. Till sin hjälp har Thylle under åren haft gruppen *Lommra*. Lommra som egentligen betyder *klantskalle.*

Söndagen den 5 september hade *Botebladets* utsände tillfälle att bevista det 102:a arrangemanget i ordningen. Det är lätt att förstå hur *Psalmtoppen* kunnat bli så populärt, med tanke på Thylles folklighet och *Lommras* uppenbara spelglädje. Det sistnämnda är speciellt imponerande med tanke på att kanske de flesta av de aktuella sångerna torde ha spelats ett oräkneligt antal gånger under årens lopp. Över 150 psalmer har hittills testats och psalmerna *Blott en dag* och *Var jag går i skogar berg och dalar* har funnits med på topplistan sedan den allra första *Psalmtoppen* i april 1996. *”Det är viktigt att det*

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Enligt TÅ firade Psalmtoppen 100-årsjubileum i somras...

kristna trosarvet får leva vidare”, menar Thylle.

Helmut Anier är kanske den, förutom *Thylle och Lommra* själva, som varit på flest *Psalmtoppar*. Ett drygt 70-tal har det säkert blivit så här långt och hans favoritpsalm är *Härlig är jorden*.

De tio psalmerna, som skall röstas på, framförs och vävs samman med hjälp av Thylles små tankar och underfundigheter. Givetvis har han samlat på sig en hel del roliga berättelser och anekdoter under årens lopp. En sak som han förtjust delger är det faktum att företeelsen *Psalmtoppen* faktiskt finns med i grundskolans religionsbok. ”*Vi har placerats tillsammans med Martin Luther och Olaus Petri under kapitlet Reformationen”*, skrattar Thylle förnöjt.

Stand-ins, för kvällens uteblivna gäst, är bandets egna medlemmar och *Bert Holmsten* sjunger t ex *Hyllning till Ångermanland*, *Ulf Holmsten* jammar loss i ett jazzigt fiolsolo och *Kenneth Lindholm* framför en egen gitarrkomposition. Dessutom visar *Gunnar Stålhand* och *Per-Åke Stockberg* upp sina färdigheter, på trumpet respektive saxofon, för åhörarna.

Efter omröstning, och påföljande salladstallrik i restaurangen, samlas alla på nytt i kapellet. För första gången i historien har dock röstsammanräkningen brutit ihop p g a datorhaveri. Handuppräckning tvingas tas till och undertecknad får fungera som sekretariat. Överlägsen vinnare blir *Var jag går i skogar berg och dalar* med 22 röster.

av Rolf Ronestjärna

Resultat Psalmtoppen 102

Var jag går i skogar berg och dalar	22
Som en härlig gudomskälla	8
Blott en dag	7
Härlig är jorden	5
Vilken vän vi har i Jesus	5
O, store Gud	4
Guds kärlek är som stranden	4
Närmare Gud till Dig	2
Sorgen och glädjen	1
O, sällhet stor	0

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bert och Ulf Holmsten har varit med i Lommra sedan starten.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Helmut Anier och Ingrid Larsson njöt av salladstallriken.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bert Holmsten på bas, Per-Åke Stockberg på synth och saxofon, Lennart Thylander sång, Ulf Holmsten på trummor, Kenneth Lindbom på gitarr och Gunnar Stålhand på elpiano och trumpet.

PORTRÄTTET

FOTO: ERIK SUNDBERG

Ulla Bolin flyttade till Stöndar för 42 år sedan och hade ingen som helst tanke på att bli kvar i bygden.

Ulla Bolin hade ursprungligen bara tänkt stanna ett halvår i Boteå

I detta nummer av Botebladet porträtteras Stöndarbon Ulla Bolin

Sin första tid tillbringade *Ulla Bolin* i centrala *Stockholm*, i trakterna kring *Malmskillnadsgatan*. *”Gatan hade väl inte det rykte då som den har idag, men det var ändå lite kusliga trakter att vandra hemåt i på kvällarna.”* Eftersom hennes pappa arbetade som brandingenjör så bodde familjen i en lägenhet på *Johannes brandstation* och för barnen var området kring *Jakobs kyrka* ett bra ställe att vara på. När pappan slutade sin anställning flyttade familjen till *Hagagatan* inte långt från *Odenplan*. Ulla gick i skola på *Jakobs folkskola* på *Brunnsgatan* och senare på *Nya Elementar* för flickor på *Östermalm*. Den skolan hade två kvinnliga rektorer som Ulla minns som stora personligheter. Den ena var *Dagmar Lange*, känd författare under namnet *Maria Lang* och den andra *Ingegerd Granlund*, som kunde namnet på alla elever på skolan.

Eftersom Ulla inte visste vad hon ville ägna sig åt för yrke fick hon rådet att besöka arbetsrådgivningen, som låg vid slottsbacken. Familjen hade sommarställe på *Ingarö*, granne med ett jordbruk som ägdes av skeppsredaren *Sven Sahlén*. Ulla lekte med Sahléns barn eftersom de var jämnåriga, men hon tyckte också att det var spännande med jordbruket. Hon fick hjälpa rättaren och hans fru med mjölkningen av gårdens 8-9 kor. Sahlén hade också affärsintressen i *Fyffes*, ett namn som var liktydigt med bananer på den tiden, och de bananer som inte bedömdes som säljbara togs ut till gården. Det kunde ibland bli ganska stora mängder och det som inte gick åt på annat sätt gav man till korna. Det lantliga intresset föranledde arbetsrådgivningen att föreslå lanthushållslärarinna, ett yrke som Ulla då inte ens visste att det fanns. *”Lantlivet hade inte så hög status då och mina kamrater rådde mej att tänka om men så blev det inte.”*

Förutom skolbetyg krävdes omfattande praktik för att komma i fråga för tänkta yrke. Praktik från ladugård och hönseri, barn och hushåll, trädgård och lanthushållsskolor, sammanlagt 2½ år. Ulla till-

bringade sommarloven under tre års tid med att göra praktik och sedan skolgången avslutats började hon på *Kyrkeruds lanthushållsskola* i *Årjäng* i *Värmland*. Hon ville se mycket av vårt land, så kosan ställdes till en trädgårdsskola i *Plönninge* i *Halland* och sedan till *Trossö gård* utanför *Karlstad*. Varje vistelse var några månader upp till ett halvå,r så det blev mycket resande med tåg och mycket bärande av resväskor. *"Hade man fyra väskor och två händer fick man bära två väskor en bit och sedan gå och hämta dom två andra och på så sätt ta sej fram. Att som idag få skjuts var inte att tänka på. Men många gånger fick man hjälp med bärandet också."*

Efter avslutat seminarium vid fackskolan för huslig utbildning i *Uppsala* sökte hon och några kompisar som lägerledare i USA. Uttagningen skedde genom intervjuer och efter antagning kom hon till *Vermont*, *New England* för en lägervistelse på tre månader där hon var ledare i trädgård och ridning. Ulla hade sedan många år varit med i *Blå Stjärnan* och lärt sig hästvård och hästsjukvård under militära former med exercis och militär drill i uniform. Vistelsen i USA avslutades med en resa där ett tjugotal ungdomar i tre bilar reste genom USA till *Alabama* där Ulla hälsade på en kusin. I väntan på lämpligt flyg hem bodde man 14 dagar på hotell i utkanten av *Harlem* i *New York*.

Innan hon åkte till USA hade hon sökt arbete på lanthushållsskolor över hela Sverige. Hon fick erbjudande om arbete på en skola i *Ångermanland* och dit anlände Ulla den 11 oktober 1962. Det var 25 grader kallt och snö på marken. *"Det kändes väl inte så tilltalande, men ett halvår kan man väl alltid stanna på Stöndar, tänkte jag. Ja, det är nu 42 år sedan..."* Hon arbetade som lärare i trädgård och hemvård. Hemvård innebär städ och tvätt, vård av inventarier och en del sömnad. Anställningen räckte fram till 1982 när *Stöndars Lanthushållsskola* lades ner.

Några år innan, i augusti 1977, inträffade emellertid en sak som kom att förändra hennes liv totalt. *"En kväll kände jag mej lite konstig i ryggen men gick och lade mej som vanligt och när jag vaknade på morgonen var jag invalid. Jag kunde inte ens klä mej själv, ryggen var som ett S."* Någon slutgiltig diagnos på vad som drabbade henne har hon inte fått än idag trots många läkarbesök. "*Det är det kanske jobbigaste av allt, att inte veta vad det är, man börjar ibland tvivla på sej själv.*" Trots att det har blivit mycket bättre under åren, går det dock inte en dag utan värk.

Den första tiden gick det inte att göra någonting, men efterhand började hon arbeta några timmar per dag. Hon har varit vikarierande lärare runt om i *Sollefteå kommun*, på *Forse skola*, på *Vallaskolan*, på *Kalknäs skola* och även på skolor i *Kramfors kommun*. Att dagligen resa flera mil till arbetet var något helt nytt, men det visade sig vara fullt möjligt även det. Att vara lärare i en c-skola, dvs med klasserna 1-2-3, var också en stor utmaning. Hon arbetade också rätt mycket med fortbildning av skolkökspersonal och sjukhuskökspersonal i hantering av livsmedel.

Ulla har, förutom sin yrkesmässiga gärning, även varit intresserad av föreningslivet och deltagit i föreningen *Hem och skola*, *Byalaget* och *Boteåparlamentet*. Som ledamot i *kyrkorådet i Boteå församling* har hon suttit under flera mandatperioder, vilket innebär mer än tio år. Hon har dessutom varit ledare i kyrkans barntimmar och engagerad i *vallhundsklubben* och haft fem bordercollies under årens lopp som hon deltagit i vallhundstävlingar med. *"Jag har alltid haft intresse för naturen och tyckt om att promenera i skog och mark med mina hundar."* Hon har även hjälpt till i maken Brunos jordbruk vid sidan av sitt ordinarie arbete och tidigare sydde hon rätt mycket bl a barnkläder till de tre egna barnen, som nu är utflugna och idag bor i *Oslo*, *Stockholm* och *Kramfors*.

av Erik Sundberg

Genant förväxling ägde rum

En av säkerhetsvakterna, på filmpremiären Nakna Sanningar, visade sig jobba undercover

En av säkerhetsvakterna, på filmpremiären *Nakna Sanningar*, visade sig dessvärre, som felaktigt uppgavs i förra numret av *Botebladet*, inte vara *Johan Karlsson*. Efteråt har det nämligen framkommit att det faktiskt var *Johan Häggblad* från *Björkå* som jobbade undercover.

av Rolf Ronestjärna

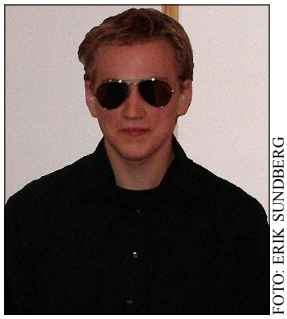

FOTO: ERIK SUNDBERG

Bakom de mörka glasögonen dolde sig Johan Häggblad.

Nedskärningar på Kalknäs skola - Lärarna är trots allt vid gott mod

Lustiga turer när personalstyrkan på Kalknäs skola skulle bli komplett

Precis som befarats blev *Kalknäs skola* drabbat tack vare kommunens s k spariver. Läsarna uppmanas med anledning av detta att hålla i sig ordentligt, för här kommer den omtumlande upplösningen (såpavarning utfärdad). *Sofie Mothanders* halvtidstjänst försvann och en resurstjänst kommer på samma sätt tyvärr att försvinna. Sofie har dock fått jobb på *Vallaskolan* i *Sollefteå*.

Stig-Ove Andersson hamnade även han i *Sollefteå*, men fick ändå komma tillbaka till *Kalknäs skola* eftersom hans ersättare i *Undrom* är tjänstledig i ett år p g a studier. Utöver detta är dessutom *Jörgen Strindlund* tjänstledig i ett år för att känna sig för på *Bollstaskolan* i *Bollsta*. Ersättare för honom är *Kristoffer Nilsson*, utbildad fritidspedagog och bosatt i *Multrå*. Kristoffer besitter även goda kunskaper i data och musik. *"Det var en stor lättnad när Stig-Ove återvände och trots allt känner vi oss ganska nöjda, trots det jobbiga som varit"*, summerar rektor *Agneta Svedin*.

av Rolf Ronestjärna

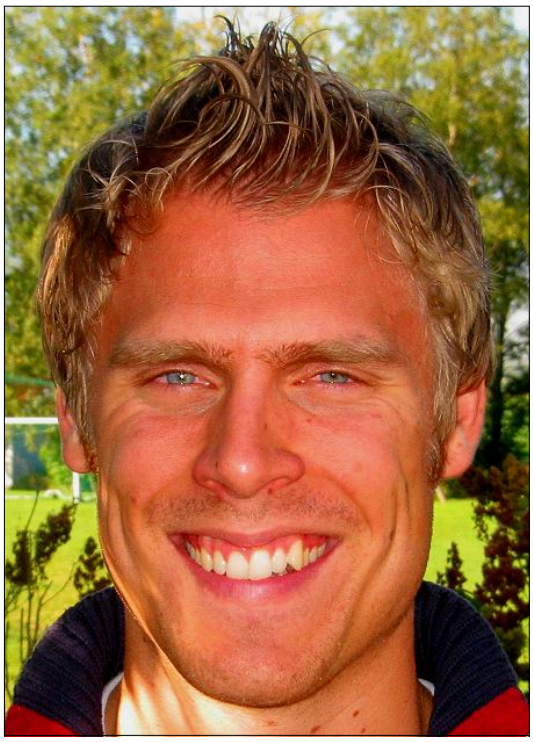

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Kristoffer Nilsson, som närmast kommer från Karlstad, är ny i arbetslaget på Kalknäs skola.

Sex nya elever på Kalknäs skola - Sammanlagt 48 elever idag

I samband med födslovåndorna på Kalknäs skola har det kläckts en handfull nya elever

Elevunderlaget på *Kalknäs skola* är fortsatt gott, även om nästan dussinet elever försvann till *Nipanskolan* nu i höst.

Men tacksamt nog är det en förhållandevis stor kull av nya elever som tillkommit den här terminen. I november lär väl också varje vrå fyllas på skolan när dessutom barnen från *Blåklockans Förskola* ska in i lokalerna.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Överst står Sanna och Simon Hansen, som började på skolan redan efter påsklovet. Från vänster Mikael Norberg, Cenny Lindholm, Ylva Sundberg, Oskar Holmsten, Joel Sjödin och Markus Norberg.

Boteåparlamentet informerar

Kallelse till

Byating

Söndagen den 31 oktober kl 17.00
i Sockenstugan i Boteå

Boteåparlamentet kallar alla boende i Botebladets spridningsområde till Byating

- ✓ Vi redovisar årets verksamhet, bl a Strandprojektet i Undrom
- ✓ Diskussion om kommande verksamhet
- ✓ Information om Biblioteket och Pensionärshemmen i Undrom och Björkå
- ✓ Fika

Förslag, frågor eller motioner till Byatinget ska vara inlämnade senast den 31 september till:
Eva Brattfeldt 0612-604 77 - stefan.brattfeldt@kramfors.mail.telia.com
Pia Hedberg 0620-320 44 - per.wallblom@telia.com
Eventuellt hålls en bygdegudstjänst efter byatinget. Håll utkik efter annonsering!

UTGIVNING BOTEBLADET

Boteåparlamentet har, i samråd med redaktionsgruppen, beslutat att minska utgivningen av antalet nummer av Botebladet från fyra stycken per år till tre. Detta medför att vår- och sommarnumret slås samman och istället kommer ut nån gång i månadsskiftet april-maj. Tanken med förändringen är att en minskad arbetsbörda, för de som jobbar med tidningen, förhoppningsvis medför att den kan fortsätta att komma ut i samma utförande och med samma typ av innehåll. Prenumerationskostnaden kommer dock att vara oförändrad.

PRENUMERATION BOTEBLADET

Prenumerera på Botebladet???

Känner Du någon utflyttad Botebo eller annan person som skulle vilja få Botebladet i brevlådan? Är Du själv inte bosatt här, men ändå vill läsa Botebladet? Vill Du prenumerera på Botebladet för någon annans räkning? NU finns möjligheten!!! Till det låga priset av **130 kr/år,** inklusive porto, får Du tidningen skickad var Du vill! Notera att prenumerationskostnaden inte mycket mer än täcker kostnaden för tryckning och distribution för de tre nummer som kommer ut varje år. Kontakta prenumerationsansvarig: Viveca Svedjeland-Nottberg, Tel: 0612-603 31 eller skicka ett vykort till redaktionen på adress:
Botebladet / Viveca Svedjeland-Nottberg, Pl 423, 881 95 Undrom

FOTO: JAN EKLUND

Boteåparlamentets strandprojekt har genomförts tack vare många frivilliginsatser från bybor.

Första etappen på Strand-projektet i Undrom är nu klar

Som väl de flesta upptäckt vid det här laget har det hänt en hel del nere på stranna. Efter omfattande arbete och stor uppslutning av frivilliga är nu den första etappen av strandprojektet klar.

Länsstyrelsen beviljade i april i år 425 000 kronor i bidrag av bygdeavgiftsmedel till den omfattande upprustning av båt- och badplatsen vid gamla färjeläget i *Undrom* som en arbetsgrupp inom *Boteåparlamentet* planerat sedan några år. Förberedelserna med planer och ritningar, kalkyler, samråd och tillstånd har tagit tid, men i våras sattes spaden - eller rättare sagt skopan - i jorden.

FOTO: JAN EKLUND

Från strandpaviljongen är det en vidunderlig utsikt.

Den största uppgiften var att muddra strandkanten, som grundats upp genom sediment som under årens lopp följt med strömmarna i älven, och därefter bygga en fast strandskoning av muddermassor, sten och grus. Även omsådet ovanför stranden har genomgått en rejäl markplanering med mjuka sluttningar ner mot vattnet och nyanlagda gräsmattor. Själva badplatsen har försetts med flera lager fin sand och en strandpromenad, kantad av bl a stora stenar från den gamla bryggan, har skapats utmed älven. En hel del planteringar har gjorts. Vidare har grillplatsen fått en helt ny utformning med en ordentlig grillanordning och ett fint tak. Vid strandkanten finns nu också en öppen paviljong - ett lustdäck - med flaggstång och lyktstolpar som elegant inramning.

Det är som sagt ett mycket omfattande arbete som utförts under ledning av *Mikael Zetterblom*, som är en av arkitekterna bakom projektet och som också utfört själva grävnings- och planeringsarbetet med entreprenören *Altins Åkeri* som arbetsgivare. Men även om Mikael haft huvudansvaret för den tekniska delen av strandprojektet är det många botebor som ställt upp ideellt under sommaren och jobbat med gräsmattorna, planteringarna, snickerierna och allt det andra som pryder den nya bad- och båtplatsen. *Rolf Svensson* har varit koordinerare i *Strandgruppen* och förutom arbetsgruppens medlemmar har alltså ett stort antal bybor investerat drygt 1 500 oavlönade arbetstimmar i projektet. Ett im-

ponerande bygdeprojekt, med andra ord.

Men ännu är inte målet för projektet uppnått. Fortfarande återstår bland annat bryggor, Y-bommar och annan utrustning för båthamnen liksom nya badbryggor och - förhoppningsvis - en ombyggnad av dansbanan. Den ursprungliga ansökan om bygdeavgiftsmedel har delats upp på två etapper och nu inför hösten kommer en kompletterande ansökan att lämnas in. Förhoppningarna är stora att även den ansökan blir välvilligt behandlad. Tidigast om ett år kan man alltså räkna med att inviga den fina anläggningen, som ägs av byborna gemensamt genom *Boteåparlamentet*. Den kommunala fritidsnämnden har inte längre råd att underhålla badplatsen här (eller i någon av de övriga kommundelarna) utan har med löfte om visst löpande driftsbidrag överlåtit markdispositionen och befintliga inventarier till parlamentet, som därmed får det övergripande ansvaret. Hur driften praktiskt skall läggas upp i framtiden kommer efter lokalt samråd att bestämmas när projektet är klart. Kanske kommer olika aktiviteter att utformas av en båtklubb eller någon liknande förening, men här finns utrymme för många goda tankar och förslag. Alla som har konstruktiva idéer är välkomna att presentera dessa för *Boteåparlamentet*. Badplatsen får givetvis nyttjas som en tillgång för alla men på varje besökares eget ansvar. Någon organiserad verksamhet kommer inte att bedrivas i *Boteåparlamentets* regi och varken badvakt eller tillsynsman kommer att finnas på plats. Det är alltså viktigt, framhåller *Boteåparlamentet*, att alla besökare tar ansvar och även hjälps åt att hålla uppsikt vid badet och lekanordningarna på stranden. Skyltar som visar vad som gäller kommer efter hand att sättas upp vid badet.

av Boteåparlamentet

FOTO: JAN EKLUND

En och annan korvstackare lär troligtvis få sätta livet till vid den nyuppförda grillplatsen på stranden.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Herrarna Jan Eklund, Tommy Hällström, Rolf Svensson, Mikael Zetterblom och Sven Westman har samtliga varit involverade i Boteåparlamentets strandprojekt på badplatsen i Undrom.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Rakel Edström, Uno Ferlander, Bengt Näsholm och reserven Maggan Svensson representerade Boteå PRO i kvalificeringstävlingen i boule som ägde rum på Bohedsvallen i Undrom den 27/7.

Dramatisk bouletävling avgjordes på Bohedsvallen i Undrom

Undromslaget lyckades kvalificera sig till distriktsfinalen i Kramfors

Boule är en sport som växer mycket snabbt i vårt land. Speciellt pensionärsorganisationerna har tagit den till sitt hjärta.

I *Undrom* är *Boteå PRO* inne på sitt tredje år när det gäller boulespelandet och varje tisdagskväll, från maj till oktober, samlas ca 15-20 bitna pensionärer till träning på *Bohedsvallen*. Träningarna har även visat sig bli något av en samlingspunkt för både ung och gammal eftersom en del ungdomar även börjat intressera sig för boulesportens ädla konst. Förutom träning brukar man även fika tillsammans

Tisdagen den 27 juli gick för första gången en kvalificeringstävling i boule av stapeln på *Bohedsvallen* i *Undrom* där, förutom *Boteå PRO*, lag från *Sollefteå*, *Långsele* och *Ådalsliden* fanns på plats för att kriga om två platser till distriktsfinalen i *Kramfors* den 17/8.

Engagemanget och allvaret i tävlingen gick inte att ta miste på och hejaramsan *”Elsa, Elly också Rut, kasta nu med mycket krut!”* kompletterades med *”annars tar ju matchen slut”* av en likaledes engagerad Botebladsreporter.

Boteås färger försvarades förnämligt av *Rakel*

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

PRO-ordförande Barbro Andersson gladdes åt avancemanget.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Robert Sjögren och Jens Melander hade hand om korvförsäljningen.

Edström, Uno Ferlander, Bengt Näsholm och reserven *Maggan Svensson*. Detta gjorde de med bravur eftersom de faktiskt lyckades knipa den så åtråvärda andraplatsen och därmed kvalificera sig för fortsatt spel nere i *Kramfors*.

Av naturliga skäl var PRO-ordföranden *Barbro Andersson* från *Sollefteå* strålande glad över det egna lagets insats. Barbro, med rötter i *Para* och idag med sommarstuga där, är nu inne på sitt andra år som ordförande i föreningen.

Tyvärr gick det dock inte riktigt lika bra för Boteålaget nere i *Kramfors* och de lyckades inte att gå vidare till riksfinalen i *Gysinge*. Men de nådde till sist en hedrande delad tredje plats (två vunna och en förlorad match) i det mycket kvalificerade startfältet bestående av sex lag.

av Rolf Ronestjärna

Resultat i kvalificeringstävlingen:

Sollefteå-Boteå	11-13
Ådalsliden-Långsele	7-13
Sollefteå-Långsele	12-13
Boteå-Ådalsliden	13-7
Långsele-Boteå	13-2
Ådalsliden-Sollefteå	13-6

Långsele	3	39-21	3
Boteå	3	28-31	2
Ådalsliden	3	27-32	1
Sollefteå	3	29-39	0

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Rolf Svensson utgjorde ett moraliskt stöd för Undromslaget.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Bertil Wikman, flankerad av Britta och Rune Törnlund var på plats för att heja fram sina kamrater till stordåd.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Lagledaren Uno Ferlander från Sollefteå lyckades med konststycket att hålla ihop samtliga lagdelar.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Benjamin Ronestjärna, Oskar Brattfeldt, Jonas Sjölander, Joel Ölund, Malin Bodin, Johan Karlsson, Jakob Ronestjärna, Jörgen Bodin och Jonathan Ronestjärna spelade beachvolleyboll på stranden i Undrom.

En helt vanlig sommardag på stranden

Den uppgraderade badstranden i Undrom är ett lyft för hela bygden

Som alla Botebor säkert känner till, har badplatsen i *Undrom* fått sig en omfattande ansiktslyftning i sommar (se sidan 22 i tidningen). Den som ännu inte har haft möjlighet att kolla upp förbättringen rekommenderas varmt ett besök. Varför inte ta ett litet uppfriskande septemberdopp?

Jonas Sjölander och *Joel Ölund* är två Boteåungdomar som verkligen uppskattar uppfräschningen av stranden. *”Dom nya häckarna och blomsterarrangemangen är jättesnygga”*, betygsätter Jonas, som bl a besökt *Strömstad* och *Stockholm* i sommar. ”

”Det har blivit mycket bättre, särskilt grillplatsen under tak”, kompletterar Joel, som bl a varit på handbollscup i *Stockholm* i sommar, och pekar mot föremålet i fråga. *”Dessutom har botten blivit betydligt bättre!”*, summerar de båda tonårskillarna som, trots det förhållandevis dåliga vädret, badat minst ett par gånger i veckan under den gångna sommaren.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Jonas Sjölander och Joel Ölund är långt ifrån några badkrukor.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Viktor, Sebastian, Anders & Oskar.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Några Undromspojkar åkte Jet ski.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Andreas Sagreus trimmade gräset.

Skateboardramp byggs i Undrom

Undroms IF har fått pengar till att iordningställa ett lekområde i Undrom

Ungdomssektionen i *Undroms IF* har fått beviljat ett bidrag på 74 500 kronor som skall användas till virke och övrigt material för att bygga en skateboardramp och till att sätta upp basketkorgar och avskärmningsnät på banktomten i *Undrom*.

De närmaste grannarna har tillfrågats och har inget att erinra när det gäller bygget och den s k lekplatsen kommer att bli tillgänglig för alla barn och ungdomar i bygden. Tanken är att byggarbetet skall ske på ideell väg och att så många som möjligt skall hjälpa till. Vad man i dagsläget saknar är en person som kan ställa upp som arbetsledare. *”Finns det nån som känner sej manad att hjälpa till så kan ni kontakta mej.”*, hälsar *Ann-Carin Sjölander*. Hon kan nås på telefon 0612-605 83.

av Erik Sundberg

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Johan Viksten, Frida Hedberg, Anders Törnlund, Josefine Sjölander, Emil Assergård, Jonas Sjölander, Sebastian Strömberg, Oskar Brattfeldt, Josef Ronestjärna och Frida Viksten är några av de barn och ungdomar i Boteå som ser fram emot att lekplatsen ska bli klar för användning.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Britta Ängö hade bott i Boteå femtio år när hon bestämde sig för att flytta tillbaka till sin hembygd.

Britta Ängö har kvar sitt hjärta i Boteåbygden

Saknaden efter både vänner och bygd har tidvis varit mycket svår för henne

Britta Ängö är en välkänd profil för de flesta i bygden, även om hon inte har bott här sedan 1996. Efter att ha varit verksam i bygden femtio år gick flyttlasset åter till hennes hembygd. Men låt oss inte gå händelserna i förväg utan istället börja från början.

Britta Ängö föddes 1921 i det lilla brukssamhället *Grythyttan* i Västmanlands gruvdistrikt. Åren 1943-45 utbildade hon sig till lanthushållslärare på Fackskolan i *Uppsala*. 1946 flyttade hon till *Stöndar*. Bakgrunden till detta var att en f d skolkamrat bad henne komma och vikariera för henne i ett par månader på *Stöndars Lanthushållsskola*. *”Jag tyckte att det lät spännande att få komma till Norrland. Man hade ju hört talas om att det var så vackert där uppe”*, minns Britta.

Men månaderna rullade på och efter ett år fick hon fast anställning som lanthushållslärare på skolan, en tjänst som hon kom att behålla fram till 1981 då skolan placerades i malpåse. De fem sista åren, innan pensioneringen 1985, jobbade Britta som lärare på konsumtionslinjen på *GB-skolan* i *Sollefteå*. Detta miljöombyte på ålderns höst innebar givetvis en stor omställning för henne, efter de 35 åren på *Stöndar*. Men allt gick förstås bra. Sammantaget har Britta trivts väldigt bra med sitt yrkesverksamma liv.

Men de femtio åren i *Boteå* har inte enbart handlat om arbete för Britta. Hon har också lagt ned mycket tid och kraft i olika föreningar i bygden. Redan 1947 blev hon medlem i *Boteå Rödakors krets*, där hon för övrigt fortfarande är medlem. I *Röda Korset* fungerade hon periodvis som kassör och sekreterare och de sista tio åren, innan flytten söderut, var hon tillika dess ordförande. Utöver detta var hon även med i *Majblommekommittén* under ett antal år.

För åtta år sedan bestämde sig dock Britta för att flytta tillbaka till *Grythyttan*, bl a för att komma närmare släkten. Omställningen och miljöombytet blev dock betydligt tuffare än vad hon hade räknat med och längtan tillbaka till *Boteå* fick henne nästan att ta beslutet att återvända. *”Jag har saknat bygden och alla vänner så oerhört mycket!”*, erkänner hon. Men i samma veva började hon att komma mer och mer in på den nya platsen och hon fick även bättre kontakt med människorna där, bl a via syföreningen i kyrkan. Sakta men säkert började hon att känna sig mer och mer hemmastadd. Nu har det alltså hunnit gå åtta år sedan hon drog söderut!

I princip varje sommar sedan 1996 har *Britta Ängö* satt sig i sin bil och kört de cirka 60 milen från *Grythyttan* till *Boteå* för att bl a hälsa på *Hermine Sundberg*, en av hennes forna elever, som med villigt och med glatt hjärta ställt upp med husrum. *”Efter femtio år har man sina rötter här och det är så väldigt roligt att ha fortsatt kontakt med bygden och jag ser alltid fram emot att få komma hit”*, bedyrar Britta och Hermine är inte sen att hålla med. *”Jag är så väldigt tacksam för att jag fick komma till den här bygden och bo här”*, utbrister hon. *”Mest av allt har jag värderat sammanhållningen och gemenskapen. Jag har mött vänlighet överallt och jag trivdes bra redan från allra första början.”*

Att Boteåbygden har haft och har fortfarande en stor plats i Brittas hjärta går med andra ord inte att ta miste på. *”Jag vill tacka alla Boteåbor för den fina gemenskap och vänlighet som jag mött under alla år!”*, hälsar Botebladsprenumeranten *Britta Ängö* till sist.

av Rolf Ronestjärna

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Vid sommarens besök i Boteå hade Britta Ängö möjlighet att åter få träffa några av sina forna elever. Här flankeras hon från vänster av Hermine Sundberg, Svea Norberg (f. Söderlund), Eiris Högberg (f. Näsström) och Svenny Uhlin.

ARKIVBILD

Första vinterkursen på Stöndar 1946-47. Längst upp står rektor Ellen Persson och Nanny Sundqvist. Hermine Sundberg står tvåa från höger och Svenny Uhlin står sexa från vänster i andra raden nedifrån. Svea Norberg sitter fyra från höger och Eiris Högberg tvåa från höger i raden längst ned.

FOTO: SÖREN SJÖBERGH

Som synes var det ett stort antal närvarande ungdomar på årets sportlovsläger på Gålsjö bruk.

Framtiden för sportlovslägret på Gålsjö är ytterst oviss

Ytterligare frivilliginsatser krävs för att lägret ska kunna fortsätta

Under vecka 10 i mars i år arrangerades det 25:e sportlovslägret på G*ålsjö Bruk*, arrangörer var som vanligt *Föreningen Gålsjölägret*. Den förening som bildades år 2002 ur den arbetsgrupp som hade haft hand om lägret sedan mitten på 90-talet. Vi står nu inför ett vägval, det består i om vi skall fortsätta att arrangera lägret eller inte.

Dom personer som varit med om att sköta om lägret dom senaste åren har i stort sett varit dom samma som föreningens styrelse och det har inte varit möjligt att få in nya friska krafter i organisationen. Vi har blivit färre och färre och fått blanda in familj och vänner för att kunna genomföra lägret. Att intresset finns för lägret bland ungdomarna i *Boteå* är det ingen som betvivlar, deltagarantalet har varit rätt så konstant under många år. Problemet verkar vara snarare att intresset bland föräldrarna har minskat, alltså intresset för att engagera sig i sina barns sportlov.

Ingen person i arrangörsstaben har under dom senaste åren haft några egna barn med på lägret förutom som ungdomsledare. När undertecknad kom med i arrangemanget i mitten på 90-talet var det mer regel än undantag att man hade något av sina barn med på lägret och därför engagerade sig. Vi konstaterar nu att om det skall bli en fortsättning på sportlovslägret så krävs det en nytändning av intresset bland föräldrarna.

Vid föreningens årsmöte i våras skulle lägrets framtid avgöras men på grund av ett allt för lågt deltagande beslutades om att under hösten 2004 kalla till ett extra årsmöte och där avgöra föreningens och därmed lägrets framtid.

Se dessa rader som en vädjan från era barn att engagera er i lägrets framtid och ställa upp för alla dessa underbara Boteungdomar, som mer än väl är värda det arbete det innebär.

Föreningen Gålsjölägret kommer alltså under hösten att kalla till ett extra årsmöte för att där avgöra framtiden, håll utkik efter kallelsen, den kommer att anslås hos *Handlarn* och på anslagstavlorna i *Undrom* med omnejd.

Information kommer också att finnas på föreningens hemsida http://galsjolagret.botea.se från och med mitten på september.

Föreningen Gålsjölägret i september 2004

av Sören Sjöbergh, ordförande

Botatons filmgäng vann prestigeladdad tävling

Skaparna av filmen Nakna Sanningar har gjort det igen

Juryns motivering:
Med tydligt tema samt väl integrerade föremål och miljöer, utnyttjar filmmakarna tiden väl. En udda karaktär av textil ger krydda åt filmen.

FOTO: CATARINA EDÉN

Therese Sundberg, Stina Kramsjö, Maria Sundberg, Jörgen Bodin, Kajsa Kramsjö, Emily Sundström och Oskar Brattfeldt slog knock på sina konkurrenter.

Botatons unga filmskapare fortsätter sitt segertåg inom filmbranschen. Helgen den 4-5/9 vann man nämligen förstapris i en filmskapartävling på *nOO-festivalen* i *Sundsvall*, ett samarrangemang mellan *Film i Västernorrland* och *Ung Film* i *Sundsvall*.

Botegänget tävlade i kategorin *"9-timmarsklassen"*, där det gällde att spela in och färdigställa en film inom just tidsrymden nio timmar. Temat för filmen var bestämt till *"Först till kvarn"* och följande ingredienser var tvungna att finnas med: En strumpa, en telefon och ett spel. Filmen måste dessutom innehålla scener som utspelade sig vid en parkeringsplats, på en balkong och vid ett träd. Detta var alltså dessa förutsättningar som gällde och Boteåungdomarna lyckades som sagt att ta hem det prestigefyllda priset i sin klass, med ett bidrag som handlade om flickan Anna vars liv alltid handlade om att komma först.

Emily Sundström, ursprungligen från *Törsta* men nu studerande på *Sandö Räddningsskola*, var en av de sju deltagarna från *Boteå*. *"Det var jättekul att få vara med och tävla och vi trodde absolut inte att vi skulle vinna. Det var också kul att få springa runt i Sundsvall och filma!"*, berättar hon. Vid ett par tillfällen var man tvungen att leja statister på plats. På den ovan nämnda parkeringsplatsen fick de två kvinnliga bilförare att ställa upp och i samband med en parkbänksscen ställde två välvilliga gentlemen upp och agerade inför kameran. Svårast var givetvis att inte ha möjlighet att kunna redigera filmen efteråt. På söndagen visades alla tävlingsbidragen, något som Emily och hennes kompisar tyckte var kul.

Den 2/10 går riksfinalen av stapeln i *Västerås* eller *Örebro* och *filmen om Anna* är alltså direktkvalificerad dit. Nu hoppas bara ungdomarna att resan dit ska kunna finansieras.

av Rolf Ronestjärna

SM i kubb avgjordes i Sunnersta

Stor dramatik när två Botebor avgick med segern i den tuffa finalen

Den 7 augusti avgjordes SM (*Sunnersta Mästerskapen*) i kubb i familjen Norbergs trädgård. Detta första år som mästerskapen arrangerades ställde fyra lag upp. Lag Sunnersta Övre bestod av *Björn Schill* och *Laila Lindholm*. Lag Sunnersta Nedre bestod av *Henrik* och *Elaine Norberg*. Lag Sunnersta Västra bestod av *Johan Ekström* och *Linda Nalin*. Lag Sunnersta Södra bestod av *Håkan Eriksson* och *Daniel Edlund-Schill* (för tillfället inlånad från *Väja*).

Arrangemanget inleddes med grillning och en stunds trevligt umgänge (doping var tillåten). Under mycket skratt och lite allvar avgjordes så mästerskapen. Ivrigt påhejade av den lilla publikskara som infunnit sig möttes alla lag varsin gång. Efter poängberäkning kunde sen konstateras att lag Sunnersta Övre var obesegrade med 3 poäng och att övriga lag hade en poäng var. Utslagstävlingar vidtog då mellan de tre lag som hade samma poängställning. Därefter kunde finalen avgöras mellan Sunnersta Övre och Sunnersta Västra. Den här gången blev dock Sunnersta Övre för svåra för Sunnersta Västra och Sunnersta Övre kunde ta en lätt seger. Det nyinstiftade vandringspriset kunde därmed överlämnas till Björn och Laila som gladdes mycket över segern. Alla var dock överens om att mötas igen nästa år och då kanske locka fler lag att delta.

av Laila Lindholm

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Caféet som förvandlades till kommunhus och förskola

Fastigheten Blåklockan Undrom 1:29 har en intressant historia att berätta

Huset, där *Blåklockans Förskola* håller till idag, är ett väldigt speciellt hus i *Boteå*. Det har varit en träffpunkt för människor i *Boteå* med omnejd i decennier. Det byggdes 1926 av *Ester* och *Theodor Hällström*. Theodor var skräddarmästare och Ester startade kaférörelse i huset. Mycket folk bodde i *Boteå* på den här tiden,1 686 personer 1937, och kaféet var en populär samlingspunkt. Jag minns från barndomen ett KM på skidor med start och mål vid kaféet. En skidlegend som "*Kalle Matt*" från *Offersjön* startade på tremilen och *Rune Törnlund* vann juniorklassen. Kaféet flyttade i mitten av 40-talet till det hus där vår redaktör *Rolf Ronestjärna* bor. Nuvarande *Blåklockan* inköptes 1961 av *Boteå kommun* för att användas som kommunkontor.

Apropå det kommunala kan det kanske vara intressant med litet historik kring kommunsammanslagningarna. Den första kom 1952, då *Styrnäs*, *Boteå*, *Överlännäs* och *Sånga* bildade *Boteå storkommun*. Det blev en intensiv debatt vid det sista kommunfullmäktigesammanträdet, om var centralorten i den nya storkommunen skulle placeras. Jag åhörde den debatten, som skar rakt genom partigränserna. *Undrom* och *Grillom* var alternativen och jag minns att *Petrus Sundberg*, *Allstahu*, var uppe och framhöll Undroms lämplighet bl a med tanke på att där fanns färjeförbindelse. Direkt replik från partibrodern *Arne Östlund*, *Grillom* och *Arlom*, som sa att berodde det bara på det, kunde han ro i *Grillom*. Beslutet blev *Undrom* efter votering med röstsiffrorna 20-14. Reservation från *Arne Östlund*: Att icke tillbörlig hänsyn tagits till folkviljan.

Första kommunkontoret 1952 förlades till *Undrom* i vita huset efter färjevägen mitt emot *Handlar'n*. 1961 inköptes alltså nuvarande *Blåklockan* till kommunkontor. Huset blev ånyo samlingspunkt för bygdens folk och plats för alla nämndesammanträden, som skedde på kvällstid till ett arvode av 25 kr. Huset blev så småningom för litet och en utbyggnad i form av en enplanslänga gjordes 1967. Entreprenör var bygdens son *Lennart Erikson*.

1970 var det dags för nästa kommunsammanslagning, som var "frivillig". *Boteå* skulle som enda kommun i landet delas. *Styrnäs* till *Kramfors*, övriga till *Sollefteå*. Vid kommunfullmäktigesammanträdet

1969, där jag själv deltog, skulle frågan avgöras. Debatten blev den hårdaste och längsta i fullmäktiges historia och skar återigen genom partigränserna. Vid midnatt kom beslutet: Alla ledamöter från *Styrnäs* plus alla borgerliga fick majoritet för att *Boteå* skulle vara kvar som självständig kommun. Sedan blev det lag om tvångsanslutning så fr o m 1974 upphörde kommunens självständighet. Argumentet för sammanslagning var att det skulle bli så mycket billigare administration och bättre utnyttjande av resurserna, men var och en får själv bedöma resultatet. Då hade vi fyra fast anställda; *Arvid Näslund*, kommunkamrer, *Bengt Andersson*, *Anna Näslund* och *Martin Boman*. Alla mycket hjälpsamma och uppskattade och ingen kunde klaga på deras service. Husets tid som kommunkontor var i alla fall slut.

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Marie-Louise Andersson på Blåklockans Förskola visar att det gamla skjulet på tomten har en del att berätta. Innanför på väggen skrev Theodor Hällström sitt namn den 17/10 1924 (alltså för ganska exakt 80 år sedan). På insidan av en dörr står det "Potatisen står i full blom den 27 juli 1923" och "Idag den 26 maj 1943 fyller jag 16 år. Thorsten" (Vilket rörde sig om Theodor Hällströms son Thorsten).

Nu blev det istället en samlingsplats för de yngsta. Starten började med lekis 1974 och bibliotek i huset 1983-86. Samtidigt var det plats för studiecirklar och möten av alla slag. 1986 startade dagis och lekis bibehölls på övre våningen några år tills hela huset disponerades om för dagis *Blåklockan*. Nu är huset sålt och vi får väl se om det blir nån mötesplats i framtiden. En epok är i alla fall över.

av Sigge Bodin

ARKIVBILD

En av de tidigare kullarna på Blåklockans Förskola. Läsåret 1976-77 bestod av Carina Forsberg, Roger Bohlin, Roger Häggström, Gunilla Åman, Patrik Jonsson, Eva Sjögren och Susanna Sollander i den övre raden. Mikael Lindström, Henrik Melander, Niklas Lieback, Camilla Fahlén, Lena Holmsten och Annika Hiller i den nedre raden.

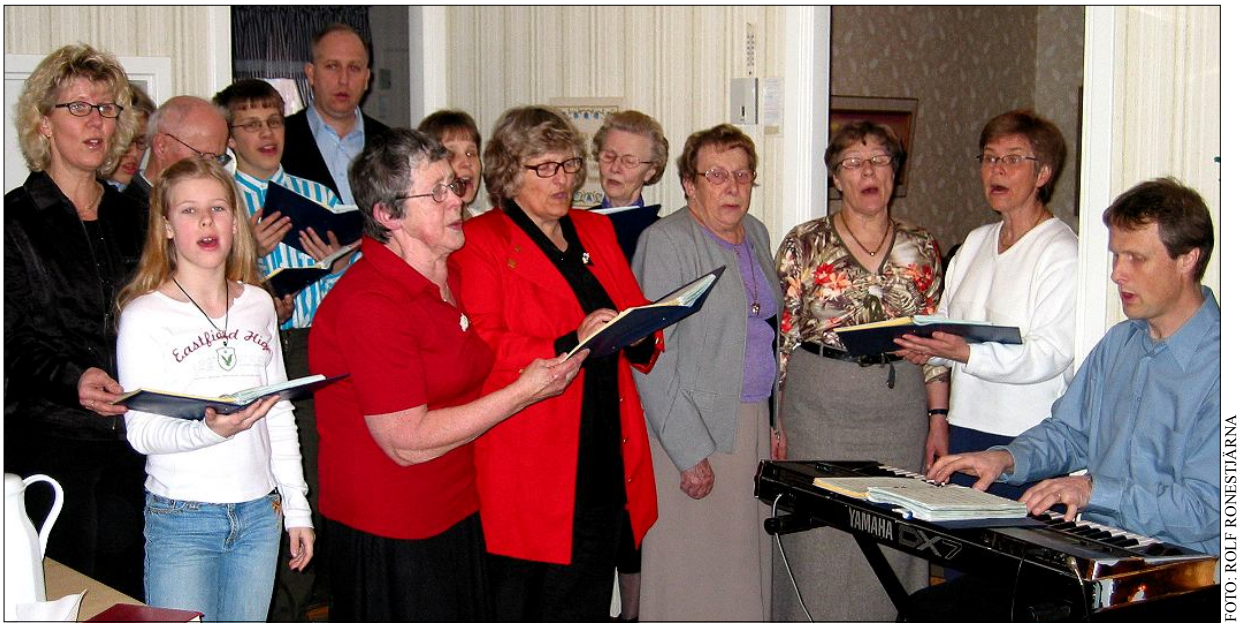

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Förutom stora mängder av fika och allsång kommer Församlingens sångare att bidra till den höga stämningen.

I september arrangerar Filadelfia åter sitt Café Önskesången

Alla Boteåbor hälsas varmt välkomna till allsångskvällarna

På söndagskvällen den 26 september arrangeras åter igen *Café Önskesången* på kapellet i *Undrom*. Från början var det tänkt att cafémötet skulle ta upp en kollekt till förmån för *Frank Lygdmans* rehabilitering. Men då finansieringen löste sig genom en privat gåva, föreslog Frank att kvällens kollekt istället skulle gå till Församlingens barnverksamhet.

av Rolf Ronestjärna

Filadelfias närradioprogram har marknadsfört bygden genom åren

Sedan hösten 1988 har Filadelfia sänt ett magasinsprogram i månaden

Sedan hösten 1988 har *Filadelfia* varje månad sänt ett radioprogram över *Kramfors Närradio*. Programmet är ett sextio minuter långt magasinsprogram och otaliga är de föreningar, företag och privatpersoner som intervjuats under årens lopp.

av Rolf Ronestjärna

Filadelfias Verksamhet

15/9 & 24/11	19.00	Stugmöte hos Lygdmans i Törsta
21/9, 16/10 & 23/11	12.00	Dagledigträff
26/9	18.00	Café Önskesången
5/10, 2/11 & 7/12	20.00	Närradioprogram på 90.5 MHz
10/10 & 12/12	14.00	Gudstjänst Vallänge

Se även www.ronestar.nu/filadelfia/sida15.htm
och dubbelkolla gärna i predikoturerna

Välkommen!

FOTO: ROLF RONESTJÄRNA

Den 3/10 2000 var Tobias och Kristoffer Andersson gäster hos Annica Strindin i studion i Kramfors.

Arga Gubben

Botebladets (Sportbilagans) utsände, som en gång i tiden sprang 60 meter på 10 blankt, hann upp Arga Gubben i höjd med Uno-X i Grillom när det var mindre än ett varv kvar. På grund av mjölksyran kunde intervjun dock inte påbörjas förrän i höjd med Klippgården.

AG: Hallå där - pust - redaktörn. Håll sej bakefter, för här pågår ett aggressivt rekordförsök.
BB: Säger Gubben - flämt - det? Är det månne nåt världsrekord som ryker? Eller nåt olympiskt rekord kanske?
AG *(i golfbyxor och blå gympaskor från tidigt 50-tal)***:** Nej, för alla Ali Babas kameler, det är det gamla rekordet från juni -68 på sexton timmar, tjugotre minuter, trettitvå sekunder, nittiåtta hundradelar och fyrahundratolv tusendelar som är i fara. Så håll sej undan, bäste redaktörn - här är det drag under dojorna.
BB: Jaså, är det - flämt - maraton det handlar om?
AG *(sladdar runt stolpen vid Handlar´n och sätter kurs på Offerlagårn***:** Ingalunda, redaktörn. Ingalunda. Det handlar - pust - om det klassiska längdloppet Boteå Runt.
BB: Huru - över sexton timmar? Vad bevars?
AG *(vid Offerkroken)***:** Jojomensan, Boteå var större på den tiden, inte som idag en transportsträcka - pust - mellan Kramfors och Sollefteå. På den tiden tog man vägen över Styrnäs och rundade Bollsta av bara farten. Nu finns det inte ens skyltar. Kommunen tycker att det räcker med ”Sollefteå” – somom det skulle vara nåt att skylta med! Och hur i Kleopatras plisserade pantalonger ska bokbussen från Kramfors hitta till Undrom om det inte finns några skyltar?
BB: Men nu har ju Gubben gått i mål, så varför - flämt - fortsätter vi då att springa som galningar?
AG *(tvärstannar och torkar svetten ur pannan)***:** Jo, jag kommer direkt från OS och är lite överladdad, om man säger så. Prickade in formen fint, tyckte jag, men så hände det där med dopingen. Nån rysk höjdhoppare hade sett mej lägga in en prilla grovsnus under överläppen och så var det kört. Det kom fram en liten gubbe och sa på grekiska att jag skulle följa med in på toaletten. *Pinkapottides dopolos*, sa han. Nehej, sa jag. Här följs inte med in på någon pinkadopolos, sa jag. Vad ni greker har för er är en sak, men hemma i Törsta går vi på muggen en och en. Då kom det fler såna där sorgsna små gubbar med stora mustascher och mörka kostymer och slängde ut mej på gatan.
BB: Var det många som blev avstängda?
AG: Tja, det var i stort sett jag och det grekiska olympialaget. Grekerna hade inte förstått att retsina stod på listan över förbjudna preparat tillsammans med snus och surströmming. Nåja, vi satte på oss röda toppluvor och smet in igen som turkiska herrlaget i volleyboll.
BB: Så Gubben fick känna lite på stämningen i Olympiastadion i alla fall?
AG: O ja, oförglömliga minnen! Brottarna i hundrakilosklassen som stod och kramades iförda röda och blå kalsingar med gällivarehäng. Men varför hade dom boxhandskar på sej? Och simhopparna som kastade sej ut från höga svikten. Gång på gång. En italienare som hette Trampolini sa att han hade lite ont i skallen, men när det blev dags för final skulle dom visst fylla vatten i bassängen. Och den ryske tyngdlyftaren som tappade brallorna när han hivade upp 225 kilo på ryck. Snacka om att ha händerna fulla och ändå kunna vinka åt publiken. Och den ungerske släggkastarn som släppte för sent så att släggan blev kvar på plattan medan han själv hamnade på åttimeterslinjen. Idrottsprestationer man aldrig glömmer! Kom nu Hubert, så kutar vi hem och laddar för Peking 2008.

Arne Arnesson Arnes vardagsfunderingar...

Av Rolf Ronestjärna, Undrom

Botebladets fjärde recept, är inlämnat av **Monica Näsholm**, husmor på Kalknäs skola i Undrom. Monica berättar att soppan är en av Kalknäselevernas favoriter och hon föreslår att man kompletterar måltiden med lite varmt vitlöksbröd.
Samtliga ingredienser finns hos Handlar´n. Lycka till!
P.S. Välkommen att bidra med ett eget recept!

Nikkalouktasoppa

Sopplunchen har, i mångas tycken, varit en icke godtagbar lunch, men med ett rejält salladsbord till samt bröd med pålägg, så fyller det vårt näringsbehov.

5 portioner soppa:
300 g vitkål
2 purjolökar (200 g)
300 g nötfärs
2 msk smör
1 msk senap
1 lagerblad
1 krm vitpeppar
½ dl persilja
2 liter köttbuljong
1 msk kinesisk soja

1.) Skölj, ansa och strimla vitkål och purjolök
2.) Bryn köttfärsen. Låt grönsakerna fräsa med en stund
3.) Tillsätt senap, lagerblad och buljong
4.) Koka soppan i ca 15 minuter
5.) Smaka av med soja och kryddor
6.) Tillsätt hackad persilja

Varmt vitlöksbröd:
Varmt vitlöksbröd smakar gott till. Räkna med två pressade vitlöksklyftor till 100 g mjukt Bregott. Skär gärna brödet i portionsbitar och fördela vitlökssmöret. Gratinera i 225-250 graders ugnsvärme i ca 5-8 minuter. Servera det genast. En äppelpaj med vaniljsås smakar gott som efterrätt.

BOKRYSSET

BILDEN TOGS VID ETT JUBILEUM I AUGUSTI 2004...

Av Erik Hoppe

PRISTÄVLING: SKRIV KRYSSETS TVÅ SVARSMENINGAR PÅ EN LAPP OCH LÄMNA TILL *ERIK HOPPE, STÖNDAR-BRÄNNAN 339, 881 95 UNDROM* FÖRE DEN 15/11. PRIS: EN TVÅRÄTTERSMIDDAG FÖR TVÅ PERSONER.

									SOLO	VÅGAT	SKULDENS GUDINNA	TALAR MEÄN KIELI
								SLÄPAT				
								MUSA				
								SEDER				
								SLAG			MURBRUKSLÅDA	
GÖR EN DEL DÄCKSBYTEN		SÄRA	STEKEL	MIDDAGSSÄLLSKAPET		DRIVEN SOM EN BILTYP	LIKHETEN	VÄGGIFT	VIRKE / KANT			
EN GÅNG TILL					BETAT / EROSIONSRESTER					RÖR RÖR / DE HÖRS I KYRKAN		
SPELARNA								HUDKNOTTRA / TALLINNBO				
ÄR VÄL TJUVAKTIG						ENG. LIGAMEDLEM / ORDNADE					OSAMMANHÄNGANDE	
DÅ FÅR MAN INTE KORGEN			AUDITÖR / COUNTRYLORETTA						ÄLDRE MÅTT / STANDAR			
		HERMELIN / BOKSTAVERAT							FLAXADE			
NAGELFARNA OCH NAGELFOR								MATBULLE				ÅTHÄVOR
ISO FÖR DRUK-YUL				LOGISK / DANSPALATS								
STRÖMMADE					PRON. / TOMTVÄXTER			KÄND MODER / SÄGA				
STRÅLNING			ÄR GODARTAD / TVÄR						NÅGOT KORT / PULSADE			
RULLA ELLER VIKA UPP						© 2004 Xerxx	SKOTT / NIOR				TA PÅ (SIG)	
FLER KRYSS PÅ http://xerxx.se										NORMER		
	KAN EKA SOM LILL LINDFORS	SOM JÄMLIKT KORT / FICKGRUS				ALLDELES HELT OK / SYRE			HAR EN DEL			RIKTIGT OVANLIG
SKÄLVDE				JONERS STAMFAR / SERVERA				OGILLAR STARKT				
NOLLPUNKT						KAOTISKA						
KAN ETTAN BLI								FIXAR BILEN				

Öppet brev till kommunstyrelsen & kultur- & utbildningsnämnden

Dominoeffekten utav försäljningen av Blåklockans Förskola i Undrom

Vi vill inledningsvis poängtera att vi ***inte*** har något att erinra vad gäller köparen av Blåklockans Förskola. Det vi vill protestera emot är tillvägagångssättet och följderna av försäljningen.

Tekniska kontoret har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att avyttra ett antal fastigheter som kommunen äger. Bland dessa fastigheter återfinns Blåklockans Förskola i Undrom med 24 barn. I annonsen för försäljningen stod det speciellt förprickat på nyss nämnda dagis ”Försäljning sker när verksamheten tillåter”. Detta var i våras.
När skolan börjar skickas ett veckobrev hem med barnen till föräldrarna där det framgår att dagis är sålt! Dessutom är det många föräldrar och även personal som får beskedet via tidningen att Blåklockan ska säljas! Vad är det för sätt att behandla sina medmänniskor på?
Nåväl, nu står vi inför faktum, Blåklockans Förskola ska vara tomt och inflyttningsklart den 1/11 punkt slut. Då uppstår nästa problem, var ska vi placera de 24 barnen? På Kalknäs Skola förstås, men oj, de är ju så många, hur ska vi få plats? Vi lägger ner Biblioteket sen får Undroms IF flytta ut ur sina lokaler och sin populära fritidsgårdsverksamhet med över 80 barn.
Tycker de styrande i kommunen att detta är en bra lösning!? Det här är alltså konsekvenserna och dominoeffekten utav detta. Vi vill därför ha svar på följande frågor utav Er:

1. Varför har inte den demokratiska ordningen följts, där man först fattar politiska beslut och sedan planerar och genomför förändringar?
2. Varför har ingen konsekvensbeskrivning gjorts?
3. Hur mycket tjänar kommunen på försäljningen, d v s vad är driftskostnaderna per år på Blåklockans Förskola?
4. Hur mycket betalar Biblioteket i hyra för sina lokaler på Kalknäs Skola?
5. Hur mycket kommer det att kosta för kommunen att sätta upp staket, lekställningar m m för barnen, så att de får en dräglig miljö?
6. Varför är det så bråttom med försäljningen av Blåklockan?
7. Varför lägger man ner denna biblioteksenhet just nu och ingen av de andra nio i kommunen?

Vi vill ha respit med flytten, för att hitta lösningar som fungerar på sikt, samt att få mer tid att finna lämpliga lokaler för Biblioteket. Nagga inte mer på vår välfärd i glesbygden, låt Biblioteket vara kvar!

Boteåparlamentet
Pia Hedberg

Undroms IF, Botaton, Sunnersta FH förening, Boteå Skoterklubb, Boteå LRF, Hästbruk i Boteå, Boteå PRO, Högforsåns Intresseförening, Filadelfia, Boteåbygdens Lottakår, Björkå Samhällsförening, Björkå PRO, Boteå Hembygdskommitté, Björkå-Björkådalens IF, Boteå Centerkvinnor, Sånga- & Överlännäs Hembygdsförening & Styrnäs Framtid

Boteå Filmstudio 2004

20/9 Om jag vänder mig om
4/10 Goodbye Lenin
18/10 Lost in Translation
1/11 Det är lättare för en kamel
15/11 Flicka med pärlörhänge
29/11 Far From Heaven

OBS. FILMERNA BÖRJAR KL.19!

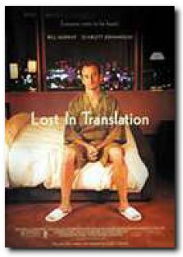

ANSLAGSTAVLAN

RÖDA KORSET I UNDROM

Skänk gärna en gåva till Röda Korset i samband med dop, begravningar m m.
Onsdagar 11-14 Välkommen in på en kopp kaffe!

Boteå Röda Korskrets

RödaKorset

ÖVNINGSKÖRNINGSSKYLT UPPHITTAD.

ÅTERFÅS MOT BESKRIVNING (HE, HE, HE). TEL: 0612/601 21

Missa inte SKUGGAN AV EN GRIS som smyger förbi i december!

ANNONSSIDORNA

HANDLAR'N
UNDROM

Den lilla lanthandeln med bred service

Öppettider

Måndag 10-18	◗ Utlämning systembolaget	◗ Apotek
Tisdag 10-19	◗ ATG	◗ Paketutlämning
Ons-fre 10-18	◗ Svenska Spel	◗ Bank i butik
Lördag 10-13	◗ Penninglotteriet	Tel: 0612-600 04
Söndag 11.30-13	◗ Bussgods	Fax: 0612-603 66

SÄLJES

Tvärflöjt med fodral och axelväska + 4 spelböcker. Felfri
Pris 2000 kr 0612-603 05

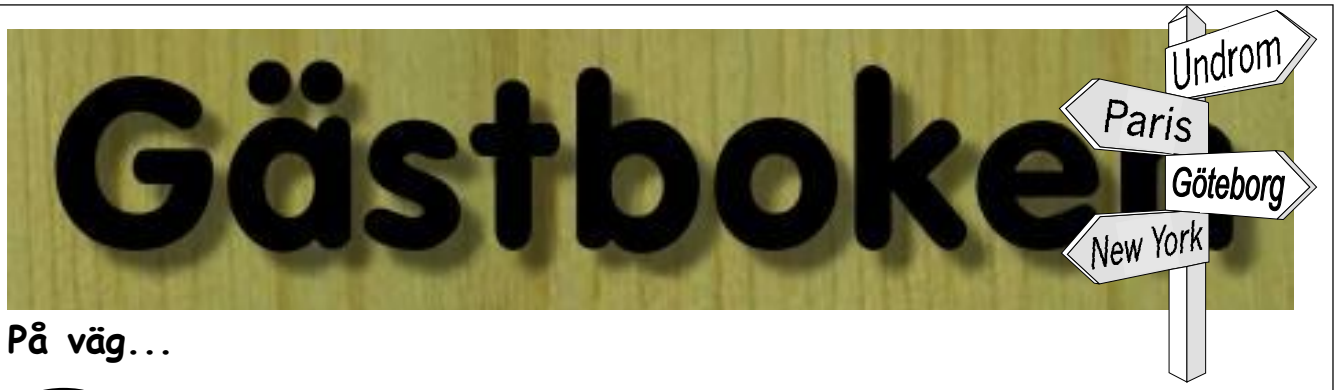

På väg...

E20 och E4, mitträcken och rastplatser, pinkpaus, kassettbyten och många "hur-långtärdet kvarfrågor". Efter 10 timmar börjar bergen att resa sig. Landskapet omfamnar vår bil och plötsligt får alltsammans liv. Där är Njurunda kyrka där vi i sjömansklänningar sjöng med barnkören, Klockestrand med sitt sågverk och Marieberg, där det blev många fotbollsmatcher. Plötsligt luktar det nog liniment och sportdryck i bilen. Kliar det inte lite av svett under benskydden? Där är avtagsvägen till Konvaljeparken. Vi närmar oss krönet vid Styrnäs kyrka.

-Kör inte så fort, jag vill hinna se!
-Titta vad vackert! Ungar, kolla! Det är ju helt fantastiskt! Ser ni bergen? Vilka vackra färger!
-Jaaaaa, mamma, vi har hört det, du har sagt det minst hundra gånger (pust och bläddер i Kalle och Co i baksätet).

Men jag vill verkligen att de skall se……och känna.

-Känner ni hur det luktar?
-Vadå luktar? (ögonbryn som triumfbågar)
-Grusväg, hallon och solvarm stig, så klart!
-Och här gick jag till skolan, ser ni korna?
-Jaaaaa, vi veeeet! Suck!
-Ja,ja men förstår ni, här gick vägen …….Förstår de inte?

Under de 15 år som jag bott på annan ort har Boteå förvandlats till en plats med förunderligt gröna ängar, vidunderliga blånande berg och kritvita björkar kantar plötsligt varje grusväg. Vet ni om att det kör omkring gulliga gula och gröna traktorer på vägarna? Här är platsen där handlarn heter just Handlar´n och macken heter Macken (inte Liedl och Statoil). Plötsligt inser jag att jag nog inte bara kan leva av vacker natur och frisk luft men att man kan dö utan det, i alla fall själsligen. Trots det är det inte här jag har mitt hägn och jag undrar *varför*!?

Så till er som tycker att Boteå är trist och längtar ut i världen säger jag: Res! Försvinn! Då får du nämligen förmånen att uppleva hur det känns att verkligen komma hem.

Efter några veckor i Boteå börjar mina livsandar återvända och jag dricker mig otörstig av era vällingvita björkar och undrar hur jag någonsin skall kunna lämna denna plats, min amma för själen. Tack för att ni delar med er av allt det här som faktiskt tillhör er!

Nu reser jag söderut och undrar fortfarande *varför*!?

Liselott Svedjeland Ödlund

Hälsningar
Liselott Svedjeland Ödlund, snyltande före detta Boteåbo,
numera bosatt i Göteborg, Boteås nya koloni